

DÜZEY C1&C2 Avrupa Konseyi'nin Ortak Avrupa Çerçevesi doğrultusundadır.
BÖLÜM 1 Okuma Anlama Becerisi

D Ö N E M
Kasım 2022

1. ETKİNLİK

Metni okuyun ve aşağıdaki soruları yanıtlayın.

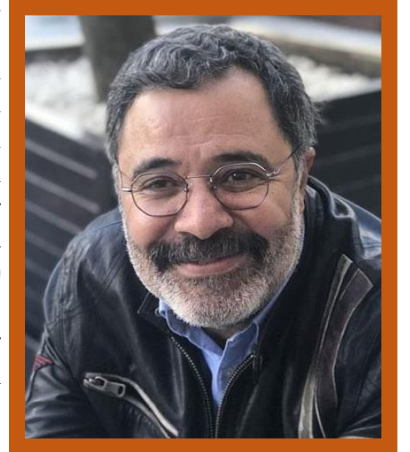

Ahmet Ümit'le Söyleşi

Yazar Ümit, bugüne kadar kaleme aldığı 26 eserin meydana geliş sürecini ve kendi yaşam hikâyesini muhabirimize değerlendirdi.

- İlk olarak 1989'da yazdığınız şiir kitabınızın ardından bugüne kadar yayımlanmış 26 eseriniz var. Yazmaya olan sevginiz nasıl ortaya çıktı? Bu ilginizi, sevginizi, merakınızı nasıl fark ettiniz?

-Aslında ilk okumayla başladı. Yani yazmadan önce okuma var. Hatta okumadan önce dinleme var. Annem müthiş bir anlatıcıydı. Kitaplar, romanlar okurdu ve okuduğu romanları yeniden anlatırdı. Yani ben aslında bir anlatıcının çocuğuyum. Dolayısıyla edebiyatla ilk ilişkim sözlü edebiyatla başladı. Daha sonra okumayı sökünce, klasikleri, Türk ve yabancı yazarları okumaya başladım ama 22 yaşına kadar yazar olmak diye bir şey aklımın ucundan geçmiyordu. Yazmak çok büyük bir eylem. Yazarlara çok büyük bir saygı duyuyorum ama yazmak aklımın ucundan dahi geçmiyor. 22 yaşında bir gün birdenbire bir hikâye yazdım ve bu hikâye bir rastlantı sonucu 40 farklı dilde yayımlanan bir dergide basıldı. Bu olunca tabii, benim aklıma, korkarak, ürkerek, çok mahcup ve çok çekingen bir halde “Ya ben yazar olabilir miyim?” fikri düştü. Giderek bu fikir güçlenmeye başladı. O zaman böyle bir heves oluyor.

- Bu devam eden bir süreç fakat hiç sekteye uğradığı oluyor mu? Hiç “yazamayacağım” korkusunu yaşadığınız dönemler oldu mu?

Yazmak bir meseledir. O yüzden zaman zaman “yazamam” diye endişelendiğim, korktuğum oluyor ama şu ana kadar yazarken ara verdiğim, bıraktığım, “olmadı galiba” diye durduğum olmadı. Ama olabilir. Böyle bir şey olsa da bırakıyor ve kısa süreli başka işlerle ilgileniyorum. Sonra yeniden dönüyorum.

- Anadolu'dan gelmiş olmanızın, Anadolu'daki yerel kültürden beslenmiş olmanızın eserlerinize katkısı var mı?

- Çok büyük katkısı var. Çok kültürlülük diyoruz biz buna. Ben 18 yaşına kadar Gaziantep'teydim ve Gaziantep'in bir şehir kültürü var ama, evet, İstanbul'la kıyasladığımızda elbette bir taşra kültüründen söz ediyoruz. Kendine özgü, son derece yerel ve özgün, olgunlaşmış, insanın kişiliğine, gelişmesinde olumlu katkılarda bulunan bir kültürü vardı Gaziantep'in. O zaman İstanbul gibi çok göç de almıyordu. Bu şehir kültürünün tarihi de çok yüksekti. Çünkü Gaziantep demek Hititler, Roma, Doğu Roma, Zeugma, Selçuklu ve Osmanlı demek. Bütün bu kültürlerden süzülüp gelmiş bir yerden geliyorum ben. Oradan birdenbire İstanbul gibi kozmopolit, daha büyük bir yere geliyorsunuz. Bu, farklı kültürlerle tanışmak ve bunun içinde yaşamak... Sonra Moskova'ya gittim.

DİKKAT

- Yanıtlarınızı ilgili kitapçığın 1. sayfasına yazınız.
- Her soruya bir tek yanıt veriniz.
- Sınava girenler tüm etkinlikleri yapmaya çalışmalıdır.
- Sınav süresi: **120 dakika**.

Moskova’da bulunmak, ülkeye yurt dışından bakmak... Bunların hepsi bir yazar için çok önemli avantajlar ve çok büyük birikim sağlıyor. Eğer Gaziantep’in o kültürü olmasaydı hiç kuşkusuz benim eserlerimdeki bu derinlik, bu kadar olumlu bir şekilde gelişmezdi. O anlamda elbette Gaziantep’e çok şey borçluyum. Sonuçta yazarın üslubunu belirleyen şey kişisel tarihidir ve kişisel tarihinin gerçekleştiği yer bu topraklar. Gaziantep, İstanbul, daha sonra Moskova, Berlin ve dünyanın değişik yerleri var.

- Dijitalleşmenin “edebiyata” etkisi nedir? İyi ve kötü yanlarını siz nasıl değerlendiriyorsunuz?

- İnsanların dijital tableten mi kitaptan mı okuduğunun önemi yok. Ömrü bilgisayar karşısında, elektronik aletlerle ve akıllı telefonlarla geçen yeni kuşak belki de artık dijital tabletlerden okumayı seçecektir. Bunda bir sakınca olduğunu düşünmüyorum.

<https://www.aa.com.tr/tr/roportaj/> (Kısaltılmıştır.)

1.1. Söyleşiyi okuduktan sonra en uygun seçeneği (A,B,C) işaretleyin.

1a. Yukarıdaki metinde aşağıdaki konulardan hangisi vurgulanmıştır?

- A. Memleketinin çok kültürlülüğünün yazara etkisi.
- B. Anadolu’dan İstanbul’a göçün yoğunluğu.
- C. Gaziantep şehrinin doğa güzellikleri.

2a. Ahmet Ümit’in yazar olma fikri nasıl ortaya çıkmıştır?

- A. Diğer yazarlara olan saygısından dolayı.
- B. İçinde hep var olan büyük bir heves sayesinde.
- C. Ummadığı bir gelişme nedeniyle.

3a. Ahmet Ümit, kendi yazarlık deneyimini nasıl tanımlamaktadır?

- A. Aralıksız, yazarlığına odaklanmaktadır.
- B. Bazen yazamama endişesi duymaktadır.
- C. Uzun süreli duraksamalar yaşamaktadır.

4a. Yazarın kişisel tarihinde birikim sağlamasında aşağıdakilerden hangisi yazıda yer almaz?

- A. Gaziantep’te doğup büyüme olması.
- B. Çok sayıda kitap okumuş olması.
- C. Yurtdışında uzun süre yaşamış olması.

5a. Dijitalleşmenin edebiyata etkileri konusunda yazarın görüşü nedir?

- A. Hiç tasvip etmemektedir.
- B. Memnuniyet duymaktadır.
- C. Kaçınılmaz görmektedir.

6a. “Daha sonra okumayı söküncü...” cümlesindeki altı çizili “sökmek” fiili aşağıdakilerden hangisi ile aynı anlamdadır?

- A. Başlayıp başarmak.
- B. Vazgeçip bırakmak.
- C. Çekip ayırmak.

7a. “...hiç sekteye uğradığı oluyor mu?...” cümlesindeki altı çizili ifade, aşağıdakilerden hangisinde en yakın anlamda kullanılmıştır?

- A. Yolda araba kullanırken aniden lastiğim sekteye uğradı.
- B. Belediyenin çalışmaları yağmurdan dolayı sekteye uğradı.
- C. Komşumuz dün yolda yürürken aniden kalp sektesine uğradı.

2. ETKİNLİK

2.1. Aşağıdaki alıntıları uygun seçeneklerle eşleştirin. Seçeneklerden biri kullanılmayacaktır.

8a.	Sultan 2. Abdülhamit döneminde, 1912’de Haydarpasha’dan Bağdat-Halep-Şam’a uzanacak demiryolu yapılırken Torosları aşmak için Varda Köprüsü inşa edildi. 99 metre yüksekliğindeki orta ayaklara oturan köprü, o tarihten beri insan, eşya, meyve sebze yüklü vagonları sırtından karşıya geçiriyor. Adanalılar köprüleriyle gurur duyuyor ve Varda için "Dağlar gibi sağlamdır." diyorlar.	A.	“Sağlık” dergisinden
9a.	“Çatlak” da ne yazık ki onlardan bir tanesi. Evet, tam isabet tespitleri ve yönetmenin yarattığı son derece gerçekçi bir atmosfer mevcut. Fakat bunların çok da etkileyici bir şekilde aktarılabildiğini söylemek zor. Bir buçuk saatin altındaki süresine rağmen son derece uzun bir giriş kısmı ve olayların sürükleyiciliğini kaybettiği pek çok anı mevcut...	B.	“Ekonomi” bülteninden
10a.	Son 20 yıldır küresel yoksulluğun ilk kez çoğaldığını, ülkeler arasındaki uçurumun büyüdüğünü, toplumsal gerginliklerin arttığını da dile getiren Koç, bu eşitsizlikler ve onların yol açtığı problemlerin önümüzdeki dönemin en önemli risk faktörleri arasında sayıldığını kaydetti.	C.	Tarih kitabından
11a.	Nedeni belli olmayan bir sıkıntı, endişe ya da kötü bir haber alacakmış gibi hissetme hâlinin sürekli devam etmesine “kaygı bozukluğu” denir. Kadınlarda erkeklere oranla 2 kat daha fazla görülür. Kişi en az 6 aylık bir sürenin çoğu günlerinde birtakım olaylarla ilgili olarak aşırı kuruntulu davranışlar, kaygılı tavırlar sergiler ise bir uzmandan yardım alınması önerilir.	D.	Turistik rehberden
12a.	Kış aylarında yavaşlayan metabolizmanın baharın gelişine ayak uyduramamasından kaynaklanan bahar yorgunluğu, eğer 2 haftadan daha uzun sürüyorsa, konusunda uzman bir kişiden yardım almak gerekmektedir.	E.	“Ruh sağlığı” köşesinden
		F.	Film yorumundan

3. ve 4. ETKİNLİK

Metni dikkatlice okuyun ve aşağıdaki soruları yanıtlayın.

Adalet Ağaoğlu'yla söyleşi

DERGİDE BU AY

EMAG

YEME & İÇME

YAŞAM

RÖPORTAJLAR

ŞEHİR REHBERİ

YAZARLAR

ABONELİK

SATIN AL

Adalet Ağaoğlu, oyun kişilerini geliştirirken güncel gözlemlerinden yola çıkan gerçekçi bir yazardır. Bu oyun kişileri, hem toplumun belli kesimlerinin temsilcisi olarak tipik özelliklerle, hem de karakter boyutuna ulaşan özel ayrıntılarıyla donatılmıştır.

Adalet Ağaoğlu ülkemizdeki kadın sorunlarına eğilen, fakat bu sorunları, erkeği de içine alan asal sorunsalı göz ardı etmeden ele alan bir yazardır. Eserlerinde eskiyip geçerliliğini yitirmiş değerler sistemi ile ekonomik düzensizlik vardır. Yazar, oyun kişilerine anlayışla, hoşgörüyle yaklaşırken, onları bu düzensizliğin farkında olmadıkları için eleştirir de. Fakat eleştirinin büyüğü aynı bilmezlik içinde olan seyirciye yöneltmiştir. Oyun içindeki bu düzeni kendi çıkarlarına araç edenler ise kınanırlar.

Adalet Ağaoğlu, edebiyat tarihimizin bir devi. 91 yaşındaki yazarın kendisi gibi yazdıkları da **zamana direniyor**. Adalet Ağaoğlu'yla Etiler'deki evinde buluştuk. Edebiyattan hayata, 91 yaşından **süzdüklerini** dinledik.

- **Keyfiniz, moraliniz iyi mi genelde?**

- Yakınlarıma keyfim her zaman çok yerindeymiş gibi görünüyorum. Onları üzmem istemiyorum.

- **Okuyup yazıyor musunuz?**

- Edebiyatla çok uğraştım, nereye gidiyor göreyim diye durmadan okuyorum.

- **Romanımız geriye gitti mi?**

- Türkçenin kullanımı önemli. Şimdi sokak ağzıyla yazılıyor, herkes dürüst yazıyor fakat hani, yazarların bir kendi üslubu olur, kendi seçtiği kelimeler vardır; onlara pek rastlamıyorum.

- **Neden acaba?**

- Televizyon her şeyin yerini işgal etti. Kolay bir açıklama oluyor ama, yazarlık bile böyle oldu. Herkes ün ve para. İlk kitabımın ilanını gazetede gördüğümde çok utanmışım. Şimdi tam tersi; bir an önce **köşevi dönmevi** düşünüyorlar.

- **Kadın meselesinde ilerleme oldu mu Türkiye'de?**

- Toplum ataerkilliğe ne kadar karşı olursa olsun, kadını ikinci sınıf görmeye her zaman daha meyilli. Bir şey daha söyleyeyim; ben erkek yazarlardan çok, kadın yazarlardan düşmanlık gördüm...

Kendisi de yazı yazıyorsa, kendisinin önüne geçen biri olursa kadın kadını kıskanıyor. Öbürüyle yarış halinde.

- **Son dönemde kadın hareketini takip ediyor musunuz?**

- Kadına şiddet çoğaldı. Bunun nedenlerini herkes araştırıyor. Erkeklerin şiddete daha meyilli olduğundan filan bahsediliyor her yerde.

- **Umarım yine yazmaya başlırsınız...**

- Ben yalnızken yazmaya alışığım. Eskiden şehri terk ederdim yazmak için. Şimdi yapamıyorum. Yardımcım sürekli benimle.

- **Bugün 91 yaşından baktığınızda sizce hayat mı daha anlamlıydı, edebiyat mı?**

- Ben sanatı, edebiyatı hayattan hiç ayıramıyorum. Çünkü hepsi insan için.

- **100 yaşınızı da tüm Türkiye, hep beraber kutlarsınız umarım... Sizi çok seviyoruz...**

- Her yazar, kendisini okumuş olan insanları sever. Bir de sizin seçtiğiniz sorular, bana içimi dökme imkânı verdi. Galiba buna ihtiyacım da varmış. Size teşekkür ediyorum. Umarım kendimi doğru anlatabilmişimdir. Çünkü artık anılarım çoğaldığı için **cenem düştü**.

Adalet, Ağaoğlu, Toplu Oyunlar, s. 9, ve <https://istanbullife.com.tr/roportajlar> (Uyarlanmıştır.)

3.1. Metni okuduktan sonra uygun cevabı işaretleyin.

- 13a. Yukarıdaki alıntıda hangi konuya değinilmemiştir?
Adalet Ağaoğlu'nun yazarken ...
A. ... benimsediği dil tarzına.
B. ... aradığı koşullara.
C. ... sergilediği tavra.
- 14a. Adalet Ağaoğlu, eserlerini kaleme alırken ...
A. ... ataerkil yaşam biçimini öne sürmektedir.
B. ... kendi yaşam öyküsünden ilham almaktadır.
C. ... toplumu duyarlılaştırmayı amaçlamaktadır.
- 15a. Yazar, sanat ve edebiyatın ...
A. ... hayatla bir bütün olduğunu vurgulamaktadır.
B. ... yaşama katkı sağlamadığına inanmaktadır.
C. ... insan hayatına dayatıldığını savunmaktadır.
- 16a. Ağaoğlu, günümüz Türk romanlarında yazarların kullandığı üslup hakkında ne düşünmektedir?
A. Medyanın edebiyat dilini olumlu etkilediğine inanmaktadır.
B. Yazarların sıradan bir dil kullandıklarını savunmaktadır.
C. Günlük konuşmanın yazıya geçişini onaylamaktadır.

3.2. Metni tekrar okuyun ve uygun seçeneği (A, B, C) işaretleyin.

- 17a. "...yazarın kendisi gibi yazdıkları da zamana direniyor..." cümlesindeki altı çizili ifadeyle ne anlatılmak istenmiştir? Yazarın eserleri, zamana ...
A. ... ayak uydurmaktadır.
B. ... boyun eğmektedir.
C. ... meydan okumaktadır.
- 18a. "...91 yaşından süzdüklerini..." ifadesiyle aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?
Yazarın hayatı boyunca ...
A. ... kazandığı hayat birikimine.
B. ... elde ettiği maddi olanaklara.
C. ... yaşadığı roman serüvenine.
- 19a. "...bir an önce köşeyi dönmeyi düşünüyorlar." cümlesindeki altı çizili ifade aşağıdakilerden hangisiyle eş veya benzer anlamdadır?
A. Borsa yatırımları sayesinde kısa sürede kâr elde edip rahata erdi.
B. Maddi imkânsızlıkları aşarak azmiyle herkese örnek oldu.
C. Yersiz ve zamansız bir karar alarak iflas eşiğine ulaştı.
- 20a. "...cenem düştü." ifadesi, aşağıdakilerden hangisiyle eş anlamdadır?
A. Şaşakaldım.
B. Gevezelik ettim.
C. Hayran oldum.

3.3. Metni tekrar okuyun ve doğru seçeneği işaretleyin.		A.	B.	C.
Ağaoğlu, ...		Doğru	Yanlış	Böyle bir bilgi verilmiyor
21a.	... eserlerinde cinsiyete ilişkin kalıp yargılara yer vermektedir.			
22a.	... sadece erkek yazarlar tarafından sıkı eleştirilmektedir.			
23a.	... kadına yönelik şiddeti erkeklerin olumsuz eğilimine bağlamaktadır.			
24a.	... televizyonun yazarlığa etkisini alkışlayıcı sözlerle dile getirmektedir.			
25a.	... eserlerinde yalnızlık temasını işlemektedir.			

5. ETKİNLİK**Metni dikkatlice okuyun.****EDGAR DEGAS (1834-1917)**

Kırlarda, ormanlarda dolaşmaktansa, Paris'in ünlü bulvar kahvelerinde oturmayı tercih eden bir sanatçı vardı. Eserlerini açık havadan ilham alan empresyonistlerle birlikte sergilediği halde, günün erken saatlerinde Seine Nehri'nin üzerinden doğan güneşi bir intiba halinde yakalamak için uğraşmaz, akşamüzeri opera locasından dansözleri çizmeye giderdi. Kelimenin tam mânâsıyla «Büyük Şehir» çocuğu idi. Dev Paris'in hareketli hayatını, kaldırımlarını dolduran kalabalığını taparcasına severdi. Hayatı boyunca konularını sadece opera sahnesi gerisinden, Paris'in zarif at yarışlarından, kolacı dükkânlarından, apartmanların avluya bakan loş odalarından aldı ve bunları kendi atölyesinde işledi.

19. yüzyıl resim sanatının bu büyük ustasının hayat hikâyesine başlamadan önce kısaca şahsiyetini belirtelim. Degas, kendisinden sonrakilere göre “Dansözlerin Ressamı”, çağdaşlarına göre “Kadın düşmanı korkunç bir bekâr”, sanatçı dostlarına göre çok duygulu, inatçı ama yardımsever, vefalı bir dost ve nihayet Paris'in kalburüstü çevrelerine göre de sabırsız, iğneli sözlerle karşısındakini kırmaktan çekinmeyen ve **taşı daima gediğine oturtmasını** bilen bir insandı. Öte yandan, sanatçıdan yaka silken başka bir insan çeşidi de sanat eserleri tacirleri ile sipariş sahipleri idi. Çünkü Degas, müthiş bir titizlikle resimlerinin üzerine düşer, hiçbir tablosuna bitmiş nazarıyla bakmazdı. Yabancı gözler için tamamlanmış olan bir resimde, kendi gözlerine göre daima yapılacak çok iş vardı.

Sanatçıyı çoğu çağdaşlarından ayıran başka bir taraf da Avrupa müzelerini karış karış dolaşarak yüzyıllar boyunca yapılagelmiş sanatı bütün teferruatı ile incelemiş olmasıdır. Buna rağmen yine de modernlerin modernini olarak ün salmış, “Çağdaş Sanatçı” adını en erken kazananlardan biri olmuştur. On dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısında “Çağdaş Sanatçı” sıfatını alabilmek için kendi duyusuna ve tarzına göre çağdaş özellikleri dile getirmek gerekiyordu. İşte Degas, sanatçı olarak tam bu işin adamıydı. Oysa, aslında yetişme tarzı yönünden bu anlam için önceden hazırlanmış değildi.

*Sadun Altuna, EMPRESYONİST
RESSAMLAR, HAYATLARI
ve ESERLERİ
ss. 49-51
(Uyarlanmıştır.)*

5.1. Metni okuduktan sonra uygun cevabı işaretleyin.

- 26a. Yukarıdaki metinde aşağıdaki konulardan hangisi yer almamaktadır?
- A. Fransa'nın taşra hayatı.
 - B. Paris'in sosyal yaşamının etkileri.
 - C. Ressama ilham kaynağı olan olaylar.
- 27a. Edgar Degas sanatçı olarak nasıl tanımlanabilir?
- A. Güneşin doğuşundan ilham alan ve bunu eserlerinde gösteren biriydi.
 - B. Doğada uzun yürüyüşler yapıp tabiatı incelemeyi seven bir sanatçıydı.
 - C. Şehrin gürültüsünü, canlılığını seven ve bunu eserlerinde tasvir eden biriydi.
- 28a. Aşağıdakilerden hangisi Edgar Degas'nın kişilik özelliklerini yansıtmaktadır?
- A. Tutucu bir yaşam anlayışına sahip olması.
 - B. Çalışmalarındaki mükemmeliyetçi tutumu.
 - C. Aşırı derecede içine kapanıklık duygusu.
- 29a. Degas'ı dönemin öteki çağdaş ressamlarından ayıran özelliği hangisiydi?
- A. Araştırmacı ruhuydu.
 - B. Yapıtlarındaki itinaydı.
 - C. Kullandığı öğelerdi.
- 30a. "...taşı daima gediğine oturtmasını bilen bir insandı." cümlesindeki altı çizili deyim aşağıdakilerden hangisiyle eş veya yakın anlamdadır?
- A. Ortılığı darmadağın etmekten çekinmeyen bir insandı.
 - B. Konuşmalarında karşındakini öven ifadeler kullanan bir insandı.
 - C. Zekice, tam zamanında ve yerinde konuşan bir insandı.

6. ETKİNLİK

Metindeki 31a-35a numaralı boşlukları aşağıdaki seçeneklerden en uygun olanıyla doldurun. Her seçenek yalnızca bir kere kullanılabilir. Seçeneklerden bir kullanılmayacaktır.

A.	değiştirir
D.	mensup

B.	andıran
E.	büründüren

C.	güldürür
F.	has

Akdeniz'den Tüm Dünyaya Çiçek Açan Ağaç

İstanbul Boğaziçi'ni ilkbaharda eflatun renge (31a) erguvan, Bizans'tan Osmanlı'ya, Antik Yunan'dan Mısır'a kadar birçok kültürde rengi ve kokusuyla kendini sevdirdi. Efsanelere de konu olan bu gizemli ağaç, Türk mutfağından Türk edebiyatına kadar kültürün birçok alanında varlığını nesillerdir hissettiriyor.

İstanbul Boğazı'nın güzelliklerinden bir tanesi de ilkbaharda kendine (32a) eflatun rengiyle ve muhteşem kokusuyla ortaya çıkan erguvan ağaçlarıdır. Beyaz renkte başka bir çeşidi de olan erguvanlar; rengi, kokusu ve kalp şeklini (33a) yapraklarıyla İstanbul'un imparatorları, kralları ve sultanları tarafından hep sevildi. Yüzyıllardır adına şenlikler düzenlendi. Sadece İstanbul'da değil, tüm Akdeniz ülkelerinde, Balkanlar ve hatta başka kıtalarda da baharın müjdecileri olarak kabul edildiler.

Baklagiller ailesine (34a) bu ağaç; nisan sonu, mayıs başında çiçek açar. Yapraklanmadan önce çiçeklenen bir ağaçtır. Sonbaharda ise fasulye benzeri tohumlar bırakır. Ancak havalar iyi giderse, sonbaharda yine açar, yaptığı sürprizle yüzleri (35a). Işık ağacı olarak da anılan erguvan ağacı, Türkiye'nin bazı bölgelerinde "gelin ağacı" ya da "gelincik ağacı" olarak biliniyor.

<http://trdergisi.com> (Uyarlanmıştır.)

7. ETKİNLİK

7.1. Hızlı bir okumadan sonra doğru cevabı işaretleyin. (A, B veya C).

36a. Yazar, öykülerini yazarken ...

- A. ... tereddütlüdür.
- B. ... kendinden emindir.
- C. ... titizdir.

37a. Yazar, ...

- A. ... asıl mesleğine önem vermektedir.
- B. ... sanat hakkında alçak gönüllüdür.
- C. ... hep maddi imkânlar peşindedir.

38a. Metinde verilen öykü alıntısından aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A. Erkeklerin üstünlüğü.
- B. Kadınların zayıflıkları.
- C. Erkeklerin kadınlara zaafı.

İçimdeki Bir His

Bundan birkaç yıl önce yazmaya karar vermiştim bu öyküyü.

Güzel ve uzun bir öykü olsun istemişim. Her zamanki gibi onca iş, onca uğraş girdi araya; gündeliğin hayhuyunda başka öyküler, başka öykücükler; yalnızca yazılan, yazılmayı bekleyenler değil, yaşananlar da geçit vermedi... Sonunda, “Bir gün yazarım, nasıl olsa bir gün yazarım”, diye beklettiklerimden biri olup çıktı bu da... Kimi zaman, yazdığımda, kim bilir nasıl müthiş bir kitap olacağını düşünüyüp, heyecanlandıklarımın biri olarak geliyordu aklıma, kimi zaman da yazamadıklarımın yüreğimi **daraltan** ağır çeki taşlarından biri olarak... Bu tür “muhasabeler”, içinde bulunduğum ruh haline göre değişiyordu; belki yazacağı onca şeyi üst üste yığıp yıllar boyu onlarla birlikte gezen bütün yazarlarda böyle oluyordur. Artık onları bilemem. Ama her zaman söylerim, yazıp da düşlediklerinizin ne kadarını yazabildiğinizi görmektense, “Bir gün yazdığımda nasıl müthiş bir şey olacak kim bilir!” diyerek kendinizi geleceğe ertelemeniz daha heyecan vericidir. Bilirsiniz, insanları heyecanları yaşatır.

Buraya kadar söylediklerimden benim bir yazar olduğumu düşünmüş olmalısınız; hayır, değilim, ama öyle zannedilmek hoşuma gidiyor. Aslında yazıya **gönül vermiş** olduğumu, boş zamanlarımda, nasıl derler, “kendi çapımda” öyküler, öykücükler, çeşitli denemeler yazdığımı, ne yazık ki, ancak birkaç yakını biliyor. Onların da pek ciddiye aldığını sanmıyorum. Başarılı bir grafikerim, işime çok asılmamakla birlikte fena para kazanmıyorum; bunların bana yettiğini düşünüyor olmalılar. Yazdıklarımın, yazmaya çalıştıklarımın kimselere pek söz etmem; hem kendimi sahiden bir yazar olarak görmeyişimden kaynaklanıyor bu –insan kendini bir yazar gibi hissetmezse, başkaları için nasıl ikna edici olabilir?– hem de heyecanlarıma kapılıp birkaç kez anlatacak gibi olduğumda, karşılaştığım genel bir kayıtsızlık, umursamaz tavırlar ya da anlattıklarımın başkaları tarafından inançsız gözlerle dinlenmesi, beni bu konuda iyice ürkek yaptı. Ben de bu arzumu kendime saklamaya karar verdim. Eğer günün birinde iyi bir kitap yazabilirsem, hepsinden öcümü almış olacağım.

Kimlik kartımı gösterip, izninizle öyküme geçmek istiyorum. Adım Nermin, değişen durumlara göre bazen çok iyi, bazen çok kötü bulduğum bir medeni halim var: Bekârim. Yalnız yaşıyorum. İstanbul’da yalnız yaşayan bir kadın olmanın ne anlama geldiğini anlatacak değilim. Bazı şeyleri okurun hayal gücüne bırakmak gerektiğine inanırım. Evet, kendimi güzel buluyorum. Sokaktaki adam için çarpıcı biri değilsem bile, eğitimli gözler beni fark ediyor.

Gelelim öyküme: Temel bir görüntüden kıvılcım almıştı bu öykü, benim için hayli temel olan bir görüntüden:

“Esas Oğlan, kötü adamlar tarafından kovalanırken, münasebetsiz bir biçimde ortaya çıkan Esas “olacak” Kız, bütün işleri altüst eder. Oğlan kaçarken ona adım uyduramaz, onunla birlikte koşamaz, koşmaya çalıştığında da kendi kadar münasebetsiz ayakkabılarının yüksek topuklarından biri kırılır; ya bir mazgala sıkışarak, ya basamakların birine takılarak duralayıp vakit kaybetmelerine, dahası az kalsın yakalanmalarına neden olur. O musibet topuğu sıkıştığı yerden kurtaralım derken, kötü adamın bir sürü bir sürü olan adamları yetişirler, yetişemeseler bile şu ahmak kızın beceriksizliği yüzünden sizin yüreğiniz ağızınıza gelir. Hanım kızımız, hiç bulunmaması gereken bir yerde ansızın **bitivererek** bir dolu budalaca gerilime, nedensiz belaya yol açtığı yetmiyormuş gibi, yaptığı ikinci bir yanlış hareket sonucu, Başkötü Adam tarafından rehin alınır. Başkötü Adam’ın, “Elindeki silâhı bırak yoksa kızı vururum,” tehdidi yüzünden Esas Oğlan elindeki silâhı atmak zorunda kalır. O eksik akıllıyı kurtaracağım diye canını yok yere tehlikeye atan Esas Oğlan, kızın yüreğindeki sevgi ve fedakârlık sandığı küçük – minik entrika ve merak kurdu yüzünden başına yeni yeni belalar alır. Mazgala sıkışmasa, basamaklarda düşmese bile düz yolda kırılabilen o yüksek topuğu, akli kadar narin olduğu için çabuk incinen bileğinin de burkulmasına neden olur. Yetmiyormuş gibi bir de o kızı taşımak ya da omuzlayıp yüklenmek zorunda kalan Esas Oğlan’ın çilesi bitmez. Bana kalırsa, yanında sürdüğü o kızın, peşindeki bir sürü bir sürü adamdan daha tehlikeli olduğunu anlayana kadar da bitmeyecektir.”

Benim için, her durumda erkeğin başına bela olan bu kadın tipinin simgesi işte o yüksek topuklar olmuştur; bir biçimde o topukları, o topukların üzerinde yükselen kadınları yazacaktım. Bu bir duruştu çünkü. Bu kadınların hayattaki iddialarına ait bir duruştu. Her yerde, her durumda, her şeye karşı gösterdikleri bir iddianın duruşuydu. Yalnızca erkeği kahraman, kadını himayeye muhtaç gösteren erkek egemen senaristlerin hayat görüşleriyle açıklayamıyordum bu durumu; sanırım bu konuya yeniden döneceğim. En azından, bu kadar sözden sonra dönmem şart oldu.

Geçen yıl, Pedro Almodovar’ın o güzelim “Yüksek Topuklar” filmini hep bu duygular eşliğinde seyrettikten sonra, öyküme de bu adı vermeyi kararlaştırdım. Birdenbire çoğalan televizyon kanallarında sürekli olarak döndüre döndüre gösterilen şu eski siyah-beyaz filmler, yüksek topuklara karşı hiç eksilmeyen nefretimi ve öfkemi **depreştirmiş**, beni bu temel görüntüye ve bu öyküye geri döndürmüştü. Artık yazmalıydım.

Murathan, Mungan, Yüksek Topuklar, Metis Yayınları, İstanbul, 2002, ss. 11-14. (Uyarlanmıştır.)

7.2. Metni dikkatlice tekrar okuyun ve doğru cevabı işaretleyin.

39a. Yazar, ileride kazanmayı umduğu başarıyla neye inanıyor?

- A. Kendini ispatlayacağına.
- B. Herkesten üstün olacağına.
- C. Medeni halinin değişeceğine.

40a. Yazara göre, “**yüksek topuklar**” neyi simgelemektedir?

- A. Erkeklerin egemenliğini.
- B. Kadınların tutumunu.
- C. İnsanların acımasızlığını.

41a. Yazar, ...

- A. ... insanların kişisel gelişimini önemseyen bir insandır.
- B. ... karakterden çok, dış görünüme önem veren bir kişidir.
- C. ... hayatında değişen durumlardan etkilenmeyen biridir.

42a. “...yazamadıklarımın yüreğimi **daraltan** ağır...” cümlesindeki altı çizili kelime aşağıdakilerden hangisiyle eş anlamdadır?

- A. Çıkıyorken elbisemi de terziye bırakıver, daraltılması lazım.
- B. Ne olacaksa olsun artık bu durum beni epey daralttı!
- C. Yol çalışmaları nedeniyle kaldırımlar gittikçe daraltılıyor.

43a. “...bir yerde **ansızın bitivererek**...” ifadesindeki altı çizili kelime aşağıdakilerden hangisiyle eş anlamdadır?

- A. Yağan yağmurlar sebebiyle tarlanın her tarafında yabani otlar bitiverdi.
- B. Hepimiz onun buralardan gittiğini sanırken birden kapımızda bitiverdi.
- C. Çalışma arkadaşlarının yardımıyla yapması gereken iş çabucak bitiverdi.

44a. “**Aslında yazıya gönül vermiş olduğumu...**”, cümlesindeki altı çizili ifade aşağıdaki cümlelerin hangisiyle aynı anlamı taşımaktadır?

- A. Bana gücenmesinin sebebi ona sarf etmiş olduğum sözlerdir.
- B. Spora düşkün olanların bu tesiste konaklamış olması güçtür.
- C. Öğretmenlerimiz kendilerini görevlerine adanmış insanlardır.

45a. “...**nefretimi ve öfkemi depreştirmiş**...” cümlesindeki altı çizili kelime aşağıdaki cümlelerin hangisiyle aynı anlamı taşımamaktadır?

- A. Yaşanılan şiddetli yer sarsıntısı ülkenin birçok bölgesini depreştirmişti.
- B. Ülkeme dönecek olmam içimdeki yurt özlemini depreştirmişti.
- C. Yıllar sonra tesadüfen karşılaşmaları biten aşklarını depreştirmişti.

2. Bölüm: KISA CEVAPLAR

1. ETKİNLİK

Metindeki boşlukları cümleyi tamamlayacak uygun kelimeyle doldurun. Kelimenin baş harfi verilmiştir. Boşluktaki tireler kelimenin harflerine eşittir.

arkeofili

ARKEOLOJİ

ANTROPOLOJİ

PALEONTOLOJİ

EVİRİM

ÖZEL DOSYA

LİSTE

KÜLTÜREL MİRAS

SORU & CEVAP

Çin Seddi Gerçekten İşe Yaradı mı?

Çin Seddi, saldırılara karşı savunmaya yardımcı olmasına rağmen a _ _ _ _ _ (1b) değildi. Çin'in kuzey sınırını desteklemek için iki bin yıl boyunca inşa edilen Çin Seddi, birbirine paralel uzanan ve birkaç yerde ö _ _ _ _ _ (2b) duvarlardan yapıldı. Toplamda 21.000 kilometre boyunca uzanan bu duvarlar Dünya'nın çevresinin yarısından fazlası kadar ediyor. Peki, bu geniş duvarlar, Çin'i dış dünyaya karşı gerçekten koruyor muydu?

Cevap, büyük ölçüde duvarın başarılarını ve başarısızlıklarını nasıl tanımladığınıza bağlı. Çinliler duvarı savunma mimarisinin bir ş _ _ _ _ _ (3b) olarak inşa ettiler ve bu bariyerleri kontrol eden Çin birlikleri, bazı olası istilacıların saldırılarını e _ _ _ _ _ (4b) kesinlikle yardımcı oldu.

Öte yandan, Çin Seddi, Çin imparatorluğunun zenginliğinin, mimari uzmanlığının ve mühendislik hünerinin bir göstergesiydi. Bu kapsamda, şüphesiz başarılı oldu ve olmaya da devam ediyor.

Çinliler, M.Ö. 700 civarında ülkenin kuzeyinde duvarlar inşa etmeye başladılar. Çin Seddi projesi; köylüleri, gelişen imparatorluğu Moğol bölgesinin çeşitli g _ _ _ _ _ (5b) kabilelerinden korumak için önceden var olan kaleleri birbirine bağlamaya yönlendirdi. Daha sonraki imparatorlar, yaklaşmakta olan istilalar hakkında mesajlar göndermek için aydınlatılabilen işaret kuleleri ekleyerek duvarı daha da genişletti ve güçlendirdi.

Copyright © 2014 - 2022 Arkeofili.

[Hakkımızda](#) | [Yazar](#) | [Katılım](#) | [İletişim](#) | [Destek](#)

<https://arkeofili.com/> (Kısaltılmıştır.)

2. ETKİNLİK

Sütun B'deki kelimelerin tümünü doğru sırayla sütun A'daki boşluklara yerleştirin.

Bir üslup, bir tavır: Ferhan Şensoy

SÜTUN A	SÜTUN B
6b. Ferhan Şensoy çok yönlü, üretken bir sanatçıydı. Ardında büyük bir birikim bıraktı. Kitaplar, oyunlar, sinema filmleri, besteler... Tiyatroda komedi, mizah, ironi ve eleştiriyi en ustaca kullanan, cesur muhalif tavrıyla, nevi şahsına münhasır bir _____ yerini aldı.	sanatseverlerin / haklı / tiyatro / olarak / belleğinde / insanı
7b. Ferhan Şensoy yazdığı ve sahnelediği oyunlarla geleneksel Türk tiyatrosunu, _____ kendi tiyatro anlayışını oluşturdu.	teknikleriyle /ustaca / gösterim / buluşturarak / çağdaş
8b. 1980 yılında oluşumuna öncülük ettiği Ortaoyuncular Topluluğu'nu kurarak aynı anlayışta bulunan usta oyuncularını bir araya getirerek _____ yazdı ve sahneledi.	oyunlar / sürdürmek / halk / üzere / geleneğini / tiyatrosu
9b. Ferhan Şensoy, yazdığı oyunlar ve gösterim üslubu ile kendi seyircisini yaratır. Yazar olarak oyunlarında toplumsal eleştiriyi başat tavır olarak _____ ile ciddi komedi örneği oyunlarını seyircisiyle buluşturur.	sahneleme / bir / tavrına / bu / üslubu / uygun / benimsemiş
10b. Tiyatro ustalığının yanı sıra sinema ve edebiyatta da üretimlerde bulunan Ferhan Şensoy şiir, deneme ve anı türünde _____ söz ettirdi.	yazın / kitaplarla / adından / da / yazdığı / alanında

3. ETKİNLİK

Boşlukları metin türüne uygun kelimeyle doldurun. Kelimenin baş harfi verilmiştir. Boşluktaki tireler kelimenin harflerine eşittir.

11b.	Popüler Bilim Dergisi'nden Fosiller, organik bileşiklerin oluşturduğu ilk canlı âleminden, varoluş sürecinin meydana geldiği dönemden günümüze dek ulaşabilmeyi başaran milyon yıllık kamera görevini üstlenen organik canlı k _ _ _ _ _ .	
12b.	"Daha Sağlıklı ve Zinde Bir Yaşam İçin" başlıklı makaleden: Bedenimizin yaşamsal döngülerini d _ _ _ _ _ tutmak için sahip olduğumuz çok güçlü bir silâh var: Yürümek. Bilim insanlarının son birkaç onyılıda giderek daha fazla üzerine eğildiği ve faydalarını keşfettikleri yürüme eylemi, sanki insanın kendini pek çok sağlık sorununa karşı savunmak için tasarlanmış bir aygıta benziyor.	
13b.	Turizm ve Sağlık Dergisi'nden: Kazdağları dünyada en çok oksijen bulunan ilk üç yerden biri olma özelliğini taşımaktadır. Bu yazıda Kazdağları'nın y _ _ _ _ _ turizme katkılarının neler olabileceği gözler önüne serilerek sağlık turizmi açısından İda Dağı'nın dünyada sayılı sağlık merkezlerinin arasında yer alabilmesi için neler yapılabileceği irdelenecektir.	
14b.	"İklim Değişikliği ve Etkileri" adlı makaleden: Dünya nüfusunun yaklaşık yarısı 60 km'lik kıyı şeridinde yaşamaktadır. Yükselen deniz s _ _ _ _ _ ve aşırı hava olayları sadece insan sağlığı üzerinde değil; binalar, hastaneler ve diğer yaşam desteği için gerekli yapıların da hasar görmesine sebep olmaktadır.	
15b.	Arkeoloji Dergisi'nden: Çağlar boyunca mağaralardan görkemli saraylara, dikilitaşlardan tapınaklara, manastırlardan medreselere, tarihsel süreklilik içinde şekillenen birçok yapı, günümüzde ihtişamını kaybetmiş ve h _ _ _ _ _ dönüşmüştür.	

4. ETKİNLİK

Türkçede "alt" kelimesi başka kelimelerle kullanıldığında değişik anlamlara gelmektedir. Buna dayanarak aşağıdaki boşlukları cümlelerin anlamına göre uygun bir şekilde doldurun.

16b.	O bağırmaya başlasa da karısı altta _ _ _ _ _ , hemen cevabını yapıştırır.	
17b.	Komşusunun kendisine hakaret etmesini içermesine rağmen, alttan _ _ _ _ _ .	
18b.	O zamanlarda Napolyon'u alt _ _ _ _ _ hiçbir güç yoktu dünyada.	
19b.	Annem evde yokken Melek'in altını ben _ _ _ _ _ .	
20b.	Toplum olarak, bu tarihsel gerçeğin altını _ _ _ _ _ gerektiğine inanıyorum.	

ΣΑΣ ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΥΜΕ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΝΤΥΠΟ 1
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ